

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Turvetuotannosta poistuvien alueiden jatkokäyttö
Hakemusnumero	R-00794
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	Iin Micropolis Oy
Osatoteuttajat	Pudasjärven kaupunki
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.3.2024
Päätymispäivämäärä	28.2.2025

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Hankkeessa kartoitetaan Iin ja Pudasjärven alueella turvetuotannosta poistuvien alueiden jälkikäyttömahdollisuudet. Jälkikäyttömahdollisuuksista kootaan tietopaketti, joka esitetään maanomistajille. Maanomistajien haastatteluilla kartoitetaan heidän halukkuutensa erilaisiin jälkikäyttömahdollisuuksiin.

Pyrkimyksenä on myös yhdistää potentiaaliset uudet toimijat ja maanomistajat yhteistyöhön uusien kehityshankkeiden käynnistämiseksi. Hankkeen puitteissa laaditaan konkreettiset jälkikäyttösuunnitelmat noin viidelle valitulle alueelle.

Hanke jakautuu kolmeen työpakettiin:

Työpaketti 1: Turvetuotantoalueiden jatkokäyttömahdollisuuksien kartoitus ja yhteenveto

Tässä työpaketissa kootaan olemassa oleva tieto käytöstä poistuvien turvetuotantoalueiden eri jälkikäyttömahdollisuudet, ja valitaan räätälöidysti kullekin alueelle sopivat vaihtoehdot. Referenssit ja kokemukset nykyisistä jälkikäyttötoteutuksista selvitetään Suomesta ja muista Pohjoismaista. Tähän työpakettiin kuuluu myös alueiden lähellä olevien infra-rakenteiden selvitys, esim. voimalinjat, tiestö, vesistö, vaellus- ja moottorikelkkareitit, sekä eri jälkikäyttöjen taloudellista tarkastelua. Työpaketissa hyödynnetään LUKE v. 2023 ilmestynyttä raporttia turvetuotantoalueiden jälkikäyttömahdollisuuksista ja muita relevantteja aineistoja. Työpaketissa hyödynnetään tarvittaessa asiantuntija-apua ostopalveluna.

Esimerkkejä eri jälkikäyttömahdollisuuksista ovat mm:

- aurinkovoima
- tuulivoima
- joku muu taloudellinen hyödyntäminen
- porotalous
- marjatalous

- lääketeollisuus
- ennallistaminen
- metsittäminen
- riistakosteikot
- kosteikkoviljely
- matkailu
- virkistyskäyttö

Työpaketti 2: Maanomistajien intressit ja toimijoiden yhteistyö

Tässä työpaketissa etsitään kunkin alueen maanomistajat ja heidän kontaktitietonsa. Tämän jälkeen maanomistajille esitetään ko. alueelle soveltuvat vaihtoehdot jälkikäytölle ja pyritään selvittämään maanomistajien mahdolliset tahtotilat jatkokäytölle haastatteluilla. Työpaketissa selvitetään millaista lisäapua ja tietoa maanomistajat tarvitsevat jatkokäytön päätöksentekoa varten.

Tässä työpaketissa etsitään myös poistuvista turvetuotantoalueista kiinnostuneet toimijatahot, jotka olisivat kiinnostuneita alueiden hyödyntämisestä liiketoiminnassa. Mikäli maanomistajilla on kiinnostusta vuokrata alue jälkikäyttöön, pyritään luomaan kullekin alueelle sopiva toimijoiden ja maanomistajien yhteistyöverkosto, jonka avulla jälkikäyttösuunnitelmat saataisiin toteutettua.

Työpaketti 3: Jälkikäyttösuunnitelmat

Tässä työpaketissa laaditaan ennallistamis- ja jälkikäyttösuunnitelma vähintään 5 kohteelle. Kohteiden valinnassa pyritään löytämään erityyppisiä jälkikäyttöjä. Työpaketissa myös tehdään päätös siitä, kuka toimii hakijana seuraavan vaiheen, eli em. suunnitelmien toimeenpanoon keskittyvälle hankkeelle. Työpaketissa hyödynnetään LUKE / SYKE v. 2023 ilmestyvää raporttia turvetuotantoalueiden jälkikäyttömahdollisuuksista. Työpaketissa käytetään asiantuntija-apua ostopalveluna

Työpaketti 4: Hankkeen viestintä ja hallinto

Tässä työpaketista hoidetaan hankehallinto ohjeiden mukaisesti. Viestinnällä on hankkeessa erittäin tärkeä rooli, viestintään kuuluu maanomistajille suunnattu tietopaketti erilaisista jälkikäyttömahdollisuuksista, viestintä mahdollisille alueista kiinnostuneille toimijoille ja yrityksille, vastaanottava viestintä maanomistajien suhtautumisesta ja tahtotiloista, sekä viestintä hankkeen tuloksista maanlaajuisesti.

Tulokset:

1. Kattava ja helposti ymmärrettävä tietopaketti kunkin alueen jälkikäyttömahdollisuuksista.
2. Maanomistajien suhtautumisen kartoitus
- 3 Informaatio maanomistajille (aluekohtaisten jälkikäyttövaihtoehtojen esittely ja tiedottaminen kyseisten alueiden maanomistajille).
4. Sitoutunut yhteistyöverkosto maanomistajien ja jälkikäytöstä kiinnostuneiden toimijoiden välille.
5. Konkreettiset jälkikäyttösuunnitelmat vähintään viidelle turvetuotantoalueen

Lisätietoja hakemuksesta

Rahoituksen jakaantuminen:	lin Micropolis	Pudasjärven kaupunki
EU+ valtio	74 939 (80%)	32 151 (80%)

Omarahoitus:	13 219 (yksityinen)	8 037 (kuntarahoitus)
Kuntarahoitus:	5 514	
Kokonaisbudjetti:	93 672	40 188

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	133 860 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	133 860 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	107 090 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

<p>Hanke pyrkii vastaamaan lin ja Pudasjärven alueiden kohtaamaan haasteeseen, joka liittyy turvetuotantoalueiden käytöstä poistoon. Pudasjärven alueelta poistuu käytöstä 23 aluetta (yhteensä noin 2 300 hehtaaria) ja lin alueelta 11 aluetta (yhteensä noin 1 800 hehtaaria).</p> <p>Hankkeessa hyödynnetään Luonnonvarakeskuksen selvityksen lisäksi myös Systeemi-Hiili -hankkeen tuottamia aineistoja, Turvi-Arvi -työkalua (Syke) sekä TUIJA – Turvetuotantoalueiden ilmastokestävät jatkokäyttömahdollisuudet (Tapio) -hankkeen oppeja.</p>
--

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

<p>Hankkeen tavoite on vauhdittaa lin ja Pudasjärven kuntien turvetuotannosta poistuvien alueiden ennallistamista ja jatkokäyttöä. Hanke lisää maanomistajien tietoutta eri mahdollisuuksista, luo yhteyksiä toimijoiden välille ja tuottaa kohdekohtaisen esityksen mahdollisiksi jatkotoimenpiteiksi. Lisäksi tavoite on laatia vähintään viidelle kohteelle alustavat jälkikäytönsuunnitelmat, joiden toimeenpano käynnistettäisiin mahdollisissa jatkohankkeissa.</p> <p>Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue ja rakennepolitiikan ohjelma-asiakirjan TL 7 Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ja erityistavoitteen 7.1. Turpeesta luopuminen mukainen ja toteuttaa Pohjois-Pohjanmaan maakunnan JTF - siirtymäsuunnitelmaa. Hanke täyttää yleiset valintakriteerit ja sai erityistavoitekohtaisista valintakriteereistä riittävästi (yli puolet 12/24 p) tullakseen rahoitettavaksi.</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EU- ja hankerahoituksen työryhmä 22.9.2023 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 25.9.2023 ja 14.2.2024 Pohjois-Pohjanmaan MYR-sihteeristö 27.2.2024</p>

Rahoittaja puoltaa/ei puolla hakemuksen hyväksymistä